

siromahu, koji posjeduje možda samo po koju križjavu glavu stoke, što baš nije pravo; i ako se napokon pomisli da su otimačine na dnevnom redu, nemože se s' manje a da se ne pristaje da bi dioba občinskih dobara ne samo u pogledu ekonomskom već i moralnom, došla baš u zgodni čas, a za neke bi predjele bila zanago blagodat.

Za poboljšanje pašnjaka, kad bi se na koji mu drago način uredila njihova uporaba, u velike bi doprinijelo uz dobro postupanje sa travom i sijanje dobrih smjesa sočivnjača i trava kao n. p. vučica, gunjice, pušće djeteline, kumice, klubčaste ostrice, zvijuka, travebjelice, i vučka i t. d., trave koje bi se mogle staviti na raspoloženje zanimanika uz pogodne cijene. Trebalo bi uz to snabdjeti pašnjake zgodnim lokvama, kojih nema u pravim zagorskim pašnjacima, osobito na Bosno-Ercegovačkoj strani.

Nebi u ovom smislu s' neštasicе vremena, mogao učiniti konkretna predloga, naznačujući broj potrebitih lokava i mjesta gdje bi se morale sagraditi, ili druge potankosti, niti poći toli daleko proučavanjem ovog pitanja, koje je ipak od velike znamenitosti, i koje se po mom mnjenju mora brzo i ozbiljno proučiti. U ovom mi je pogledu drago iztaknuti da je u Bosni, za poboljšanje zagorskih pašnjaka u kotaru Županckom, i da provide taman sa pojištima za blago, bila opredijeljena svota od 300.000 f. koja se ima izdati u 10 godina u hisama od 30.000 for.

Prelazeć sada na šumarstvo, vidjeli smo nestašicu krme koju ono mora da pokrije, te i znamenitost što ima za naše stočarstvo; pa samo zato, ne obaziruć se i na druge preznamenite razloge u pogledu meteorologičnom, obrtničkom i estetičnom i t. d. treba nastojati da se dađe čim prije što veći moguć razvitak.

Ne može se zanijekati da se je, odkad je šumarstvo počelo biti stavljeno pod zaštitu obстоjećih šumarskih zakona, pokazalo znatno poboljšanje, i da u raznim kotarima, koji su imali sreću naći šumskih poslovača vještih i radišnih, stvari postupaju u tom pogledu na način prilično zadovoljan; ali nemogu s' manje a da ne iztaknem da je stanje šuma u mnogim okolicama, učinilo na me utisak ponešto težak, pošto nisam mnogo vidjeti ni traga onog sustavnog rada obrane i pošumljenja, koji bi bio potrebit da bude u obće uporavljen u današnjim prilikama za obnоvljenje šumske površine.

Prilike koje se susretaju na ovom polju moraju da budu baš teške, te se mora živo želiti, da se malo po malo prebrde, što će ze moć postići, bude li nastavilo tehničko šumarsko osoblje, kako je je započelo, uvijek raditi u radnjama pošumljenja na temelju točna šumskog katastra, ili bolje na temelju dobro shvaćene osnove za težitbu šuma, sastavljene za pojedine občine, i ustanovljene sporazumno